

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN
TỈNH THÁI NGUYÊN**
Số: 04/2024/QĐST-VDS

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

TP. Thái Nguyên; Ngày 29 tháng 02 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Trần Văn Cần

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thanh Huyền - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân Thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thu Nhung - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 02 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 23/2023/TLST-VDS ngày 27 tháng 12 năm 2023, về việc: “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” - Theo Quyết định mở phiên họp số: 03/2024/QĐST-VDS ngày 16 tháng 02 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Khắc T, sinh năm 194x

Địa chỉ: Tổ 1x, phường Trung Th, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên (có mặt)

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Anh Nguyễn Tất Th, sinh năm 1982 (có mặt)

Địa chỉ: Tổ 1x, phường Trung Th, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên

2. Chị Nguyễn Thị Lan A, sinh năm 197x (có mặt)

Địa chỉ: Tổ x, phường Hương S, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên.

3. Chị Nguyễn Thị Kim D, sinh năm 197x (có mặt)

Địa chỉ: Tổ x, phường Hương S, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên.

4. Chị Nguyễn Thị Mai Ph, sinh năm 197x (có mặt)

Địa chỉ: Tổ x, phường Tân Th, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên.

Những người tham gia tố tụng khác:

1. Ông Nguyễn Trọng Ch, sinh năm 195x (vắng mặt)

Địa chỉ: Tổ 1x, phường Trung Th, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên

2. Bà Trần Thị Ph1, sinh năm 195x (vắng mặt)

Địa chỉ: Tổ 1x, phường Trung Th, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên

3. Bà Phan Thị Tố L, sinh năm 197x (vắng mặt)

Địa chỉ: Tổ 1x, phường Trung Th, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và các lời khai trong quá trình giải quyết vụ việc, Ông Nguyễn Khắc T trình bày: Ông Nguyễn Khắc T là bộ đội tham gia kháng chiến tại chiến trường miền Nam tại địa bàn Tây Nguyên từ tháng 11 năm 1965 đến tháng 8 năm 1969, là Thương binh và nhiễm chất độc hoá học. Sau khi kết hôn với bà Lê Thị T (đã chết) sinh ra được 04 người con, gồm: Chị Nguyễn Thị Lan A, sinh năm 197x; Chị Nguyễn Thị Kim D, sinh năm 197x, Chị Nguyễn Thị Mai Ph, sinh năm 197x và Anh Nguyễn Tất Th, sinh năm 1982. Nhưng do ông T bị nhiễm chất độc hóa học, nên trong những người con ông sinh ra có Anh Nguyễn Tất Th đã bị di chứng nhiễm chất độc hoá học, bị bệnh viêm màng não Nhật Bản, không có khả năng lao động và phục vụ bản thân, mọi sinh hoạt đều có người phục vụ. Ngày 29/3/2010 Ông Nguyễn Khắc T và Anh Nguyễn Tất Th đã được Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh Thái Nguyên ban hành quyết định số 7119/QĐ-LĐTBXH ngày 29/3/2010 cho hưởng trợ cấp đối với người hoạt động kháng chiến và con đẻ bị nhiễm chất độc hoá học. Trong đó xác định Anh Nguyễn Tất Th bị dị dạng dị tật, thiếu năng tâm thần trí tuệ nặng, mất khả năng lao động và được hưởng trợ cấp hàng tháng là 685.000đ/tháng.

Nay gia đình có việc cần làm thủ tục về đất đai, nên ông T đã có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố Anh Nguyễn Tất Th mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự trình bày vẫn giữ nguyên nội dung như đã trình bày trong đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và đề nghị Tòa án tuyên bố Anh Nguyễn Tất Th mất năng lực hành vi dân sự.

- *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:* Chị Nguyễn Thị Lan A, Chị Nguyễn Thị Kim D, Chị Nguyễn Thị Mai Ph trình bày: Xác định những nội dung Ông Nguyễn Khắc T trình bày về tình trạng bệnh tật của Anh Nguyễn Tất Th là đúng, xác định Anh Nguyễn Tất Th bị dị dạng dị tật, thiếu năng tâm thần trí tuệ nặng, mất khả năng lao động và nuôi sống bản thân và được hưởng trợ cấp hàng tháng. Nay, Chị Nguyễn Thị Lan A, Chị Nguyễn Thị Kim D và Chị Nguyễn Thị Mai Ph đều nhất trí với yêu cầu của Ông Nguyễn Khắc T, đề nghị Tòa án tuyên bố Anh Nguyễn Tất Th mất năng lực hành vi dân sự.

- *Người làm chứng:* Ông Nguyễn Trọng Ch, Bà Trần Thị Ph1 và Bà Phan Thị Tổ L trình bày: Ông Nguyễn Trọng Ch, Bà Trần Thị Ph1 và Bà Phan Thị Tổ L đều người cùng tổ dân phố và sống gần nhà Anh Nguyễn Tất Th. Quá trình sinh sống tại địa phương thấy rằng Anh Nguyễn Tất Th là người bị di chứng nhiễm chất độc hóa học, mọi sinh hoạt cá nhân đều không tự làm được, mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi và được chính quyền địa phương xác nhận là đối tượng được hưởng chế độ con bị dị dạng, dị tật, suy giảm khả năng lao động.

- *Tại phiên họp Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Thái Nguyên phát biểu ý kiến:*

- *Việc tuân theo pháp luật tố tụng:* Quá trình giải quyết vụ việc kể từ khi thụ lý đến trước khi Thẩm phán xem xét ra quyết định giải quyết việc dân sự: Tòa án đã xác định đúng quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết vụ việc; Thẩm phán, Thư ký phiên họp đã thực hiện đúng thẩm quyền, trình tự thủ tục tố tụng theo quy định pháp luật; Người

tham gia tố tụng đã thực hiện đúng và đầy đủ quyền, nghĩa vụ của mình theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

- *Về nội dung*: Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, Điểm a khoản 2 Điều 35, Điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 150, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; Điều 22, Điều 46 và Điều 53 của Bộ luật Dân sự năm 2015; Điều 2 Luật người cao tuổi năm 2009; điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án; Đề nghị Tòa án:

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của Ông Nguyễn Khắc T; Tuyên bố Anh Nguyễn Tất Th, sinh năm 1982, Địa chỉ: Tổ 1x, phường Trung Th, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí dân sự sơ thẩm:

- Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm cho Ông Nguyễn Khắc T

- Về chi phí tố tụng khác: Số tiền chi phí giám định là 4.333.750đ (*Bốn triệu, ba trăm mười ba nghìn, bảy trăm năm mươi đồng*) Ông Nguyễn Khắc T tự nguyện chịu toàn bộ và đã chi phí hết.

Ngoài ra còn đề nghị tuyên quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Thành phố Thái Nguyên nhận định:

[1]. Về tố tụng:

- *Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết*: Theo nội dung đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự Ông Nguyễn Khắc T yêu cầu Tòa án tuyên bố Anh Nguyễn Tất Th, sinh năm 1982, Địa chỉ: Tổ 1x, phường Trung Th, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên là người mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, Điểm a khoản 2 Điều 35, Điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 – Xác định đây là việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự", việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên.

- *Về sự vắng mặt của người tham gia tố tụng*: Tại phiên họp những Người làm chứng gồm: Ông Nguyễn Trọng Ch, Bà Trần Thị Ph1 và Bà Phan Thị Tổ L đều vắng mặt (nhưng đã có đơn xin giải quyết vắng mặt), sự vắng mặt của những người này không làm ảnh hưởng đến việc giải quyết việc dân sự, căn cứ vào khoản 3 Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp.

[2]. *Về nội dung*: Lời trình bày của Người yêu cầu giải quyết việc dân sự trong

quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp hôm nay là khách quan, phù hợp với các tài liệu chứng cứ đã thu thập được trong quá trình giải quyết; phù hợp với lời khai của những Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan cũng như kết quả giám định, Tòa án thấy có đủ cơ sở để kết luận: Ông Nguyễn Khắc T là bộ đội tham gia kháng chiến tại chiến trường miền Nam tại địa bàn Tây Nguyên từ tháng 11 năm 1965 đến tháng 8 năm 1969 và là Thương binh và nhiễm chất độc hoá học. Sau đó ông kết hôn với bà Lê Thị T (đã chết) sinh ra được 04 người con, gồm: Chị Nguyễn Thị Lan A, sinh năm 197x; Chị Nguyễn Thị Kim D, sinh năm 197x, Chị Nguyễn Thị Mai Ph, sinh năm 197x và Anh Nguyễn Tất Th, sinh năm 1982. Trong những người con trên thì có Anh Nguyễn Tất Th từ khi sinh ra đã bị di chứng nhiễm chất độc hoá học, bị bệnh viêm màng não Nhật Bản, không có khả năng lao động và phục vụ bản thân, mọi sinh hoạt đều có người phục vụ. Ông Nguyễn Khắc T và Anh Nguyễn Tất Th đã được Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh Thái Nguyên ban hành quyết định số 7119/QĐ-LĐTBXH ngày 29/3/2010 cho hưởng trợ cấp đối với người hoạt động kháng chiến và con đẻ bị nhiễm chất độc hoá học. Trong đó xác định Anh Nguyễn Tất Th bị dị dạng dị tật, thiếu năng tâm thần trí tuệ nặng, mất khả năng lao động và được hưởng trợ cấp hàng tháng. UBND thành phố Thái Nguyên đã có giấy xác nhận số 600/GXN-UBND ngày 17/11/2006 xác nhận Anh Nguyễn Tất Th bị thiếu năng, tâm thần trí tuệ nặng câm.

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trung cầu số 32/KLGD ngày 06/02/2024 của Viện pháp y tâm thần Trung ương – Bộ y tế, đã kết luận:

"Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Tất Thắng bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng. Theo phân loại quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi".

Tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015, quy định:

"1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.

Như vậy, căn cứ vào tình trạng bệnh tật của Anh Nguyễn Tất Th, Kết quả giám định pháp y tâm thần của Viện pháp y tâm thần Trung ương và quy định của pháp luật, thấy có đủ cơ sở xác định Anh Nguyễn Tất Th, sinh năm 1982, Địa chỉ: Tổ 1x, phường Trung Th, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên là người mất năng lực hành vi dân sự - Yêu cầu của Ông Nguyễn Khắc T về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố Anh Nguyễn Tất Th mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và được chấp nhận.

Khi quyết định của Tòa án về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự có hiệu lực pháp luật, thì các giao dịch dân sự của Anh Nguyễn Tất Th phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện. Việc xác định người giám hộ đương nhiên, thủ tục đăng ký giám hộ hoặc cử, chỉ định người giám hộ được thực hiện theo quy định tại Điều 46, Điều 53 và Điều 54 của Bộ luật dân sự năm 2015; Điều 19, Điều 21 của Luật Hộ tịch năm 2014.

Khi Anh Nguyễn Tất Th không còn ở trong tình trạng đã bị tuyên bố mất năng lực

hành vi dân sự thì Anh Nguyễn Tất Th hoặc người có quyền, lợi ích liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan có quyền yêu cầu Tòa án ra quyết định hủy bỏ quyết định tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự.

[3]. Về lệ phí dân sự sơ thẩm và chi phí tố tụng khác:

- Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự là người cao tuổi và thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí Tòa án, nên căn cứ vào Điều 2 Luật người cao tuổi năm 2009; điểm đ khoản 1 Điều 12, Điều 14 và Điều 15 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định mức thu, miễn giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án; Tòa án miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm cho Ông Nguyễn Khắc T.

- Về chi phí tố tụng khác: Số tiền chi phí giám định là 4.333.750đ ông T tự nguyện chịu toàn bộ và đã chi phí hết.

[4]. Về quyền kháng cáo: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự, Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, Điểm a khoản 2 Điều 35, Điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 150, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; Điều 22, Điều 46 và Điều 53 của Bộ luật Dân sự năm 2015; Điều 19, Điều 21 của Luật Hộ tịch năm 2014; Điều 2 của Luật người cao tuổi năm 2009; điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của Ông Nguyễn Khắc T.

2. Tuyên bố Anh Nguyễn Tất Th, sinh năm 1982, Địa chỉ: Tổ 1x, phường Trung Th, thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên là người mất năng lực hành vi dân sự.

Khi quyết định của Tòa án về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự có hiệu lực pháp luật, các giao dịch dân sự có liên quan đến quyền lợi, nghĩa vụ của Anh Nguyễn Tất Th phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện. Việc xác định người giám hộ đương nhiên, thủ tục đăng ký giám hộ được thực hiện theo quy định tại Điều 46 và Điều 53 của Bộ luật dân sự năm 2015; Điều 19 và Điều 21 của Luật Hộ tịch năm 2014.

Khi Anh Nguyễn Tất Th không còn ở trong tình trạng đã bị tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự thì Anh Nguyễn Tất Th hoặc người có quyền, lợi ích liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan có quyền yêu cầu Tòa án ra quyết định hủy bỏ quyết định tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự.

3. Về lệ phí và chi phí tố tụng khác:

- Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm cho Ông

Nguyễn Khắc T.

- Về chi phí tố tụng khác: Số tiền chi phí giám định là 4.333.750 (*Bốn triệu, ba trăm ba mươi ba nghìn, bảy trăm năm mươi đồng*) Ông Nguyễn Khắc T tự nguyện chịu toàn bộ và đã chi phí hết.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ Tòa án ra quyết định.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Thái Nguyên;
- VKSND tỉnh Thái Nguyên;
- VKSND Thành phố Thái Nguyên;
- Chi cục THADS TP. Thái Nguyên;
- Các đương sự;
- UBND phường Trung Thành;
- Lưu: Hồ sơ vụ việc.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Văn Cần